

Rynek faktoringowy w obliczu spowolnienia gospodarczego

23 listopada 2009

„Rynek faktoringowy w obliczu spowolnienia gospodarczego” rozpoczyna serię raportów przedstawiających i analizujących sytuację branży faktoringu w naszym kraju. Postanowiliśmy sporządzać raport co pół roku, dostarczając wszystkim zainteresowanym – nie tylko faktorom i faktorantom – rzetelnych informacji na temat rozwoju branży w Polsce.

Obecny, pierwszy raport przyszło nam tworzyć w czasie znacznego spowolnienia gospodarczego. Światowy kryzys ekonomiczny pociągnął polski faktoring w dół, po trzech kwartałach obroty zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów firm wyniosły 21,6 mld zł, czyli o 13 procent mniej niż przed rokiem. Eksperci prognozują jednak lepsze czasy dla branży, a prognozy mówią nawet o 30 procentowym wzroście obrotów w przyszłym roku.

Dariusz Madejski

SPIS TREŚCI

Rynek faktoringowy w obliczu spowolnienia gospodarczego	2
I kwartał: potwierdzone obawy analityków	5
II kwartał: utrzymanie spadków	7
III kwartał: wyhamowanie spadków	10
IV kwartał: co nas czeka?	14
Przegląd firm faktoringowych	18

Rynek faktoringowy w obliczu spowolnienia gospodarczego

Miniony rok był rekordowy dla branży. Obroty liderów rynku wzrosły aż o 75 procent i sięgnęły prawie 33 mld zł. Jednak kryzys finansowy mocno w nich uderzył. Po trzech kwartałach tego roku ich wyniki są o 13 procent gorsze niż w analogicznym okresie 2008 roku. Z zebranych przez portal e-prawnik.pl prognoz wynika, że lepiej będzie dopiero w przyszłym roku. Nie ma jednak mowy o szybkim powrocie do rekordowych wzrostów.

Na polski rynek usług faktoringowych składają się przedsiębiorstwa zrzeszone w Polskim Związku Faktorów, firmy niezrzeszone – lecz powiązane z różnymi instytucjami finansowymi – oraz całkowicie niezależni od banków i PZF *mali faktorzy*.

- Ci ostatni w większości przypadków wywodzą się z szeroko pojętego rynku obrotu wierzytelnościami zajmującego się wcześniej windykacją, wykupem pojedynczych przeterminowanych wierzytelności bądź świadczących usługi brokerstwa finansowego - wyjaśnia Michał Kinkel, prezes AOW Faktoring, który reprezentuje niezależne firmy faktoringowe i przygotował dla e-prawnik.pl analizę tego segmentu rynku. - Podmioty te włączyły w pewnym momencie faktoring do swoich usług nie rezygnując jednocześnie ze świadczenia innych wcześniej oferowanych.

Duże firmy factoringowe kierują swoją działalność przede wszystkim do dużych i średnich przedsiębiorstw. Niezależni i niezrzeszeni faktorzy skupiają się na obsłudze firm mikro, małych i średnich.

Ponadto w segmencie niezależnym wykształciła się jak do tej pory jedna, lecz bardzo znacząca pod względem obrotów specjalizacja – obsługa rynku medycznego.

- Firmy takie jak Electus S.A., Magellan S.A., Columbus Factoring Solutions Sp. z o. o. wyspecjalizowały się w obsłudze tego rynku oferując różne usługi finansowe w tym faktoring dla jednostek służby zdrowia i ich dostawców. Obserwując tendencję na innych bardziej dojrzałych rynkach, takich jak USA, Anglia, Niemcy, Włochy, Francja, można zauważyć, iż specjalizacja jest w istocie jedną z najbardziej istotnych właściwości niezależnych faktorów – mówi Kinkel.

W roku 2008 obroty firm zrzeszonych w PZF wzrosły o 75 procent, osiągając wartość 32,87 mld zł. Uwzględniając instytucje niezrzeszone, obroty na rynku faktoringu osiągnęły 47,9 mld zł, co oznacza wzrost o 56 procent. Jak szacuje Michał Kinkel, około 2 mld zł z tej kwoty wypracowały niezależne od żadnego banku lub instytucji finansowej firmy faktoringowe, niezrzeszone w PZF. Według szacunku PZF wzrost wartości branży o 17,2 mld zł w ciągu ostatniego roku jest największy w historii polskiego rynku faktoringowego.

Zasada faktoringu jest prosta. Wyspecjalizowana firma, zwana faktorem, wykupuje od przedsiębiorstwa, będącego faktorantem, nieprzeterminowane wierzytelności z tytułu sprzedaży towarów lub usług. Faktoring jest zatem jedną z form finansowania działalności przedsiębiorstwa, które uzyskuje środki finansowe wcześniej niż wynosi termin zapadalności zobowiązań handlowych.

Rok 2009 rozpoczął się jednak od znacznego spowolnienia na rynku usług faktoringowych. Stracili wszyscy, począwszy od dużych firm związanych z PZF, skończywszy na niezależnych i niezrzeszonych podmiotach.

- Do roku 2008 wzrost obrotów małych niezależnych faktorów oscylował w granicach 40 procent rocznie i zdecydowanie wyprzedzał cały rynek. Jednak wraz z nadejściem kryzysu ekonomicznego spadek obrotów był równie znaczący – mówi prezes AOW Faktoring. - Wiąże się to przede wszystkim z tym, że firmy działające na tym rynku znacznie bardziej odczuwają negatywne skutki ograniczenia w dostępie do kapitału, co przekłada się bezpośrednio na wysokość obrotów.

- Wzrost w roku 2009 będzie wyraźny, ale wolniejszy niż w roku 2008, bo powinno wzrosnąć zapotrzebowanie na finansowanie, ale z drugiej strony spadające tempo wzrostu gospodarczego ograniczy także działalność naszych aktualnych i potencjalnych klientów – prognozował na początku tego roku Jan Boniuk, prezes Fortis Commercial Finance.

- Oczekujemy, że faktoring w przyszłym roku będzie wzrastał na pewno znacznie szybciej niż PKB Polski, ale z pewnością przyrost ten będzie mniejszy niż w 2008 roku. Z drugiej strony kryzys finansowy wpływa istotnie na realną gospodarkę, a więc sytuację każdego przedsiębiorstwa. Rozwój rynku usług faktoringowych w Polsce oraz jego tempo w 2009 r. będzie zależało od ogólnego stanu gospodarki. Jeżeli kryzys w gospodarce będzie się pogłębiał będzie to miało również swoje odzwierciedlenie w sytuacji firm faktoringowych – prognozował na początku tego roku Stanisław Atanasow członek zarządu Hilton Baird Polska.

Kryzys gospodarczy stwarzał paradoksalnie nowe drogi rozwoju dla usług faktoringowych. Polski Związek Faktorów przedstawił na początku tego roku główne elementy stanowiące szanse oraz zagrożenia dla branży w 2009 roku. Jako pozytywny impuls wskazano trudniejszy dostęp firm do kredytów bankowych – faktoring miał się tutaj okazać alternatywą z powodzeniem zastępującą kredyt. Gorsza sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw przyczynić się miała również do opóźnień w płatnościach kontrahentów oraz powstania zatorów płatniczych. Tutaj widziano szansę dla faktoringu bez regresu, który miał zapewnić przedsiębiorcy bezpieczne prowadzenie działalności i utrzymanie płynności finansowej.

Pułapką dla rynku faktoringowego w Polsce miał być w tym roku spadek aktywności firm (mniejsze obroty przedsiębiorstw to mniejsze obroty firm faktoringowych) czy spadek eksportu (powodujący spadek obrotów w faktoringu eksportowym). Zwracano również uwagę na ograniczenia spowodowane zaostreniem kryteriów stosowanych przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe, wynikiem czego miały być ograniczenia w oferowaniu faktoringu pełnego, w którym faktor ponosi ryzyko niewypłacalności kontrahenta. Osłabienie branży faktoringowej miało być spowodowane również przewidywanym pogorszeniem się sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów, co miało wpłynąć na

Faktor może wykupić wierzytelności finansowe bez regresu bądź z regresem. Pierwsza forma występuje wtedy, gdy decyduje się on na przejęcie ryzyka związanego z niewypłacalnością dłużnika. Druga forma polega na wykupie przez faktora wierzytelności bez przejęcia ryzyka związanego z niewypłacalnością. W czym tkwi podstawowa różnica? Podpisanie umowy bez regresu skutkuje samodzielnym wyegzekwowaniem należności od dłużnika jeżeli ten nie podoła ze spłatą w określonym terminie. Jeżeli umowę podpisano z regresem, to należność będzie spłacona faktorowi przez faktora.

większe ryzyko ze strony faktora przy finansowaniu obrotów takich podmiotów. Jaka okazała się rzeczywistość?

-Kryzys ekonomiczny sprawił bardzo silne przetasowania wśród firm oferujących usługi faktoringowe, które dało się zauważyć w każdej grupie podmiotów, zarówno dużych bankowych firm faktoringowych zrzeszonych w PZF, samych bankach jak i niezależnych małych faktorów – twierdzi Michał Kinkel z AOW Faktoring. -Duże bankowe firmy faktoringowe mocno odczuły skutki wzrostu kosztów i ograniczenia dostępności ubezpieczenia należności oferowanego przez towarzystwa ubezpieczeniowe. Banki musiały się zmierzyć ze znacznym wzrostem ryzyka, a niezależne firmy faktoringowe odczuły przede wszystkim skutki utrudnienia w dostępie do kapitału.

**Oferujemy elastyczny faktoring
dla każdej firmy,**

**nawet dla jednego kontrahenta,
bez opłaty za limit.**

Zadzwoń: 32 4 500 105

www.pragmainkaso.pl

I kwartał: potwierdzone obawy analityków

Początek roku 2009 to znaczne osłabienie kondycji branż metalowej, samochodowej i meblarskiej, czyli tych, które głównie finansowały się faktoringiem. Polski Związek Faktorów zwraca również uwagę na obniżenie się dynamiki PKB w IV kwartale 2008 roku, spadek produkcji przemysłowej, sprzedaży detalicznej oraz eksportu – który już w styczniu okazał się niższy o 16,2 procent w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Pojawiły się ponadto zatory płatnicze, które bezpośrednio wpływają na problemy przedsiębiorstw z płynnością. - *Problemy te dotyczą w mniejszym lub większym stopniu większość firm z sektora MSP. W zeszłym roku była to branża transportowa i dystrybucji stali i materiałów budowlanych, w tym roku dołączyła branża budowlana, mięsna, meblarska, motoryzacyjna, drzewna, lista jest długa –* tłumaczył prezes AOW Faktoring.

W ciągu pierwszych trzech miesięcy 2009 roku sądy ogłosiły 126 postanowień o upadłości firm, co oznacza blisko 25-procentowy wzrost wobec I kwartału ubiegłego roku. Od 2002 roku upadłości było coraz mniej, w pierwszym kwartale tego roku sytuacja się zmieniła, a liczba firm zgłaszających upadłość po raz pierwszy od 8 lat zaczęła się zwiększać.

Załamaniem kondycji niektórych branż obrazują statystyki upadłości firm, przedstawione przez firmę Coface Poland.

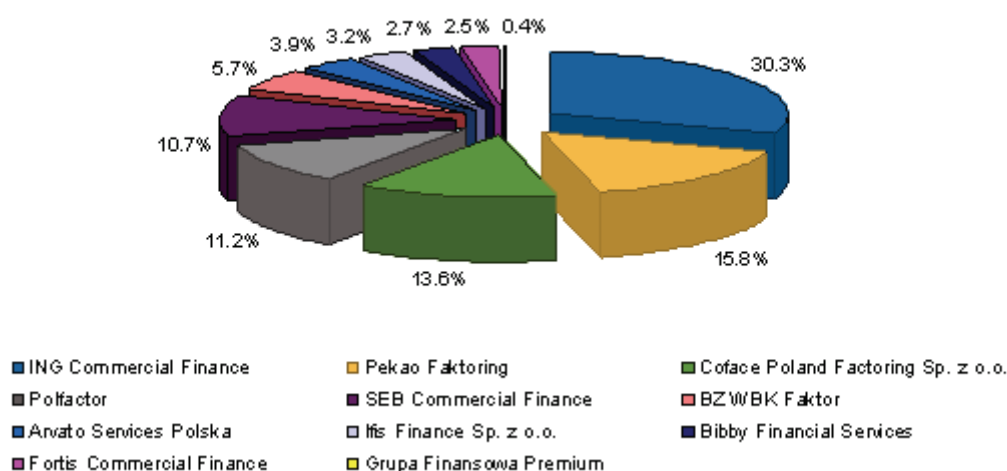
Branża	Liczba upadłości I-III 2008	Liczba upadłości I-III 2009
Przetwórstwo przemysłowe, w tym:	47	55
a) Produkcja artykułów spożywczych i napojów	10	12
b) Produkcja odzieży i wyrobów tekstylnych	7	6
c) Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych	5	10
d) Produkcja pozostała	25	27
Handel, w tym m.in.:	17	32
a) Handel hurtowy	16	22
b) Handel detaliczny	0	7
Transport i gospodarka magazynowa	1	13
Budownictwo	19	12
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	3
Pozostałe branże	17	11
Ogółem	101	126
Zmiana		+24,8 procent

Źródło: Coface Poland

Analizując dane branżowe zauważalny jest wzrost bankructw wśród przedsiębiorstw transportowych (13 firm – podczas gdy rok temu ogłoszono jedno bankructwo, a w ostatnim kwartale 2008 cztery). Upadają również firmy handlowe, działające w handlu detalicznym oraz hurtowym. Statystyki firmy Coface Poland potwierdzają także złą kondycję branży stalowej (10 bankructw wobec 5 rok temu oraz 3 w poprzednim kwartale).

Jak na zmiany zareagowała branża faktoringowa? Pierwszy kwartał tego roku – w porównaniu z analogicznym okresem roku 2008 – przyniósł spadek obrotów firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów o 6,5 procent, osiągając wartość 7 mld złotych. W zeszłym roku – w odniesieniu do roku 2007 – zanotowano w pierwszych trzech miesiącach wzrost obrotów aż o 88 procent

Udział w obrotach firm zrzeszonych w PZF po pierwszym kwartale 2009 roku (według danych PZF):

Źródło: Polski Związek Faktorów

Podobnie jak w roku ubiegłym, również teraz liderem po trzech pierwszych miesiącach okazał się ING Commercial Finance. Udział podmiotu w obrotach firm zrzeszonych w PZF spadł jednak – w porównaniu z rokiem ubiegłym – o ponad 12 procent i wyniósł 30,2 procent. Drugie miejsce należało do Pekao Faktoring, tutaj również nastąpił spadek udziału z 17 procent do 15,8 procent. W pierwszej trójce znalazł się także Coface Poland Factoring, który poprawił zeszłoroczny wynik o blisko 6 procent i zakończył pierwszy kwartał z udziałem na poziomie 13,6 procent.

Obroty firm zrzeszonych w PZF po pierwszym kwartale 2009 roku:

Faktorzy	obroty w mln PLN (IQ 2008)	obroty w mln PLN (IQ 2009)	% udział w rynku	% rok do roku
ING Commercial Finance	3127.0	2118.0	30.26%	-32.3%
Pekao Faktoring	1275.0	1104.0	15.78%	-13.4%
Coface Poland Factoring Sp. z o.o.	548.1	954.0	13.63%	74.0%
Polfactor	775.0	782.2	11.18%	0.9%
SEB Commercial Finance	619.0	751.0	10.73%	21.3%
BZ WBK Faktor	382.4	396.6	5.67%	3.7%
Arvato Services Polska	260.3	274.6	3.92%	5.5%
Ifis Finance Sp. z o.o.	146.3	224.6	3.21%	53.5%
Bibby Financial Services	164.0	191.3	2.73%	16.6%
Fortis Commercial Finance	137.6	173.8	2.48%	26.3%
Grupa Finansowa Premium	46.8	28.2	0.40%	-39.7%
PZF razem	7 482.60	6 998.3	100%	-6.5%

Źródło: Polski Związek Faktorów

II kwartał: utrzymanie spadków

Zwiększone zainteresowanie faktoringiem, jako formą finansowania działalności przedsiębiorstwa, nie zrekompensowało po sześciu miesiącach spadku obrotów w branżach metalowej, meblarskiej oraz samochodowej – czyli tych, które w największym zakresie finansowały się faktoringiem.

Jednocześnie finansowanie przedsiębiorstwa poprzez faktoring, pomimo że coraz popularniejsze, ciągle dotyczyło zbyt małej grupy przedsiębiorstw. W związku z tym obserwowaliśmy szybki wzrost liczby przeterminowanych należności oraz spadek zdolności firm do ich regulowania. W I półroczu tego roku wartość przeterminowanych należności wzrosła dwuipółkrotnie (o 160 procent) w porównaniu do analogicznego okresu sprzed roku – wynika z danych firmy Coface Poland.

Problemy z regulowaniem płatności stały się przyczyną upadłości coraz większej liczby polskich przedsiębiorstw. Sytuację na rynku pogarszały ponadto narastające zatory płatnicze. - *Niepokojącym zjawiskiem jest to, że przy obecnej kondycji gospodarki sytuacja dłużników pogarsza się w szybkim tempie i z dnia na dzień maleją szanse na odzyskanie pieniędzy, bo na rynku jest coraz mniej gotówki* – mówiła po pierwszym półroczu tego roku Joanna Syzdół, dyrektor biura windykacji Coface Poland.

Silne osłabienie złotówki, problemy firm z opcjami czy spekulacje na walutach sprawiły, iż wiele przedsiębiorstw o dobrej wcześniej kondycji finansowej musiało zamknąć swoje biura.

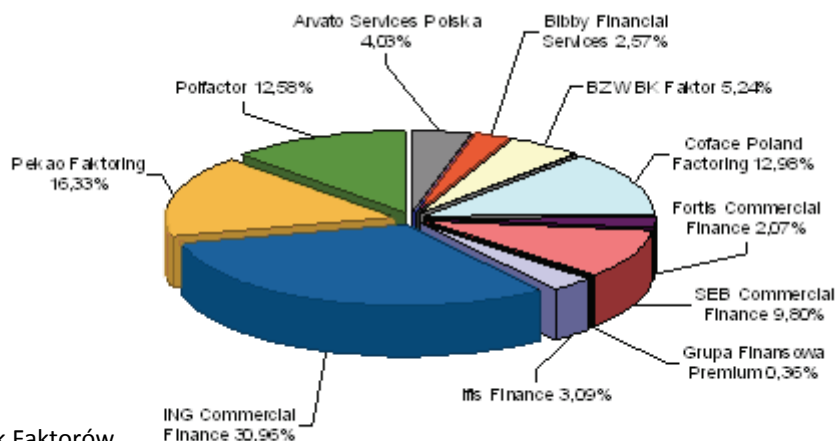
Upadłości w branżach po II kwartale 2009 roku:

Branża	Liczba upadłości I-VI 2008	Liczba upadłości I-VI 2009	Zmiana
Przetwórstwo przemysłowe, w tym:	88	127	44,3%
a) Produkcja artykułów spożywczych i napojów	19	22	15,8%
b) Produkcja odzieży i wyrobów tekstylnych	13	13	bez zmian
c) Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych	8	22	175%
d) Produkcja pozostała	48	70	45,8%
Handel, w tym m.in.:	46	83	80,4%
a) Handel hurtowy	34	58	70,6%
b) Handel detaliczny	8	15	87,5%
Transport i gospodarka magazynowa	5	27	440%
Budownictwo	29	32	10,3%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	7	600%
Pozostałe branże	33	33	bez zmian
Ogółem	202	309	+ 53 %

Źródło: Coface Poland

Znaczne pogorszenie sytuacji w branży stalowej (aż 175-procentowy wzrost upadłości) czy problemy w handlu hurtowym i detalicznym odbiły się na obrotach firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów. Wyniosły one po drugim kwartale 14,2 mld złotych, co stanowi spadek o ponad 12 procent w porównaniu z pierwszym półroczem roku ubiegłego. Udział faktoringu bez regresu – w którym faktor w całości przejmuje od sprzedającego ryzyko niewypłacalności dłużnika – wyniósł po półroczu w strukturze obrotów faktoringowych 58 procent. Jeszcze w roku 2007 przewaga faktoringu z regresem była prawie trzykrotna.

- Znacznym ograniczeniem rozwoju faktoringu z regresem jest bardzo duża ostrożność firm ubezpieczeniowych w przyznawaniu limitów ubezpieczenia dla poszczególnych przedsiębiorstw – tłumaczy Michał Kinkel, który zwraca jednocześnie uwagę na mocne zahamowanie faktoringu eksportowego w roku 2009.

Źródło: Polski Związek Faktorów

Drugi kwartał nie zmienił sytuacji odnośnie udziału w obrotach firm faktoringowych zrzeszonych w PZF. Głównym graczem pozostaje nadal ING Commercial Finance, z udziałem na poziomie 30,96 procent, pozycję wicelidera zachował również Pekao Faktoring, który zakończył półrocze z udziałem 16,33 procent. Trzecie miejsce przypadło firmie Coface Poland Factoring z wynikiem 12,98 procent. Zaraz za nią znalazł się Polfactor, który wywalczył udział 12,58 procent.

Obroty narastająco	narastająco IIQ 2008		narastająco IIQ 2009		Rok do roku udział w rynku	Różnica kwartalna udziału w rynku
	obroty w mln PLN	% udział w rynku	obroty w mln PLN	% udział w rynku		
FAKTORZY					zmiana %	zmiana %
Arvato Services Polska	521,6	3,21%	571,6	4,03%	0,81%	0,10%
Bibby Financial Services	378,7	2,33%	364,8	2,57%	0,24%	-0,16%
BZ WBK Faktor	809,3	4,99%	744,0	5,24%	0,26%	-0,42%
Coface Poland Factoring Sp. z o.o.	1351,8	8,33%	1841,3	12,98%	4,65%	-0,66%
Fortis Commercial Finance	340,0	2,10%	294,0	2,07%	-0,02%	-0,41%
SEB Commercial Finance	1422,5	8,77%	1391,0	9,80%	1,04%	-0,93%
Grupa Finansowa Premium	104,0	0,64%	50,7	0,36%	-0,28%	-0,05%
Ifis Finance Sp. z o.o.	310,7	1,91%	437,9	3,09%	1,17%	-0,12%
ING Commercial Finance	6641,2	40,93%	4392,6	30,96%	-9,97%	0,69%
Pekao Faktoring	2715,0	16,73%	2316,8	16,33%	-0,40%	0,55%
Polfactor	1631,0	10,05%	1785,5	12,58%	2,53%	1,41%
PZF razem	16 226,93		14 190,28			

Źródło: Polski Związek Faktorów

Mirosław Jakowiecki, przewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów przyznawał w komentarzu do wyników za drugi kwartał: *Jest duże prawdopodobieństwo, że mimo tak dużego spowolnienia gospodarczego pod koniec bieżącego roku osiągniemy podobny wynik jak w roku poprzednim. Niewykluczone jest także, że odnotujemy nieznaczny wzrost obrotów, nieco powyżej tempa wzrostu PKB. Ostatnie miesiące bieżącego roku będą decydujące.*

III kwartał: wyhamowanie spadków

Po trzech kwartałach 2009 roku obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów nadal spadają, lecz nie tak szybko jak w pierwszym półroczu. Głównym sektorem osłabiającym rynek faktoringowy była tym razem pogarszająca się sytuacja branży dystrybucji stali oraz znaczny spadek obrotów w branży żywności i napojów.

- Wyniki branży po trzecim kwartale 2009 poprawiły się w stosunku do rezultatów z pierwszego półrocza. Co prawda obroty w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego są niższe, jednak firmy zrzeszone w Polskim Związku Faktorów zanotowały znaczne zahamowanie spadku obrotów. Sądzymy, że w czwartym kwartale odnotujemy przyrost obrotów, który spowodowany będzie poprawieniem się sytuacji gospodarczej po głębokiej recesji – mówi Małgorzata Połok, dyrektor Wydziału Marketingu i Projektów Strategicznych Pekao Faktoring.

Zahamowany został również gwałtowny wzrost bankructw. W trzech kwartałach 2009 roku sądy ogłosiły 497 postanowień o upadłości firm, co oznacza wzrost o 56,8 procent wobec tego samego okresu w roku ubiegłym.

- Od stycznia 2009 nasilają się problemy płatnicze przedsiębiorstw pierwotnie związane z gwałtownym spadkiem przychodów i problemami z opcjami walutowymi – a od połowy roku związane z niską zyskownością i kłopotami płynnościowymi przedsiębiorstw. To powoduje, że niewypłacalności jest o prawie 60 procent więcej niż przed rokiem – komentował po trzech kwartałach tego roku statystyki upadłości firm Maciej Drowanowski, dyrektor zarządzający Coface Poland.

Masz trudności z uzyskaniem kredytu?

Sprawdź FAKTORING w AOW

Mówimy TAK gdy inni mówią nie!

aow Faktoring

AOW Faktoring Sp. z o.o.
ul. Traugutta 16b 42-200 Częstochowa
tel: 034/ 3720476, 3435540, 3435541,
3435542, 3435543, 3435544
www.aow.com.pl

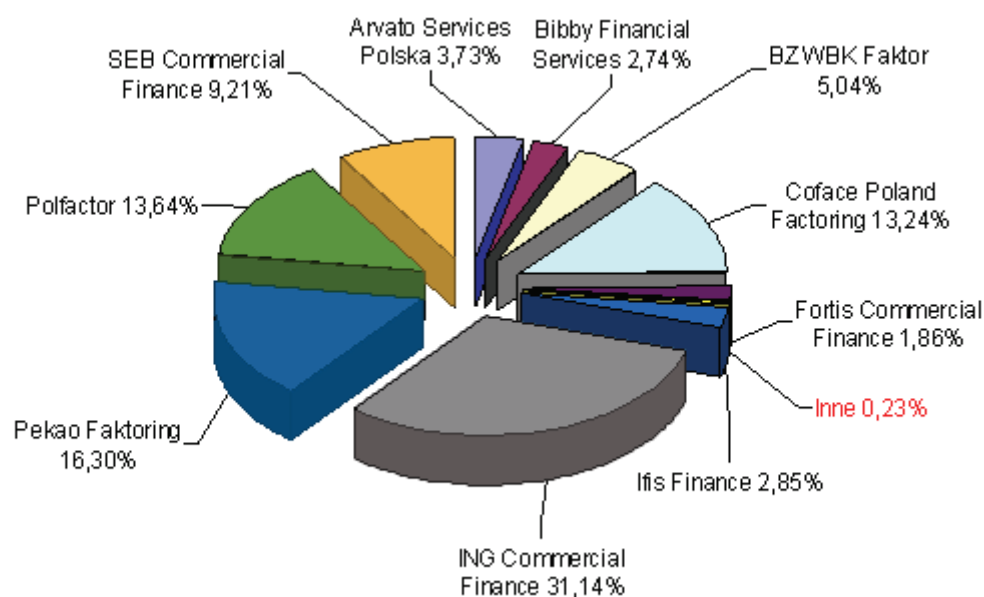
Upadłości w branżach po III kwartale 2009 roku:

Branża	Liczba upadłości I-IX 2008	Liczba upadłości I-IX 2009	zmiana
Przetwórstwo przemysłowe, w tym:	130	206	58,5%
a) Produkcja artykułów spożywczych i napojów	25	35	40 %
b) Produkcja odzieży i wyrobów tekstylnych	19	22	15,8 %
c) Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych	15	32	113 %
d) Produkcja pozostała	71	117	64,8 %
Handel, w tym m.in.:	71	137	93 %
a) Handel hurtowy	52	99	90,4 %
b) Handel detaliczny	11	24	118,2 %
Transport i gospodarka magazynowa	11	40	264 %
Budownictwo	48	54	12,5 %
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	9	125 %
Pozostałe branże	53	51	porównywalnie
Ogółem	202	497	+ 56,8 %

Źródło: Coface Poland

W efekcie wciąż nienajlepszej sytuacji polskiej gospodarki wartość obrotów zrzeszonych w PZF firm wyniosła po trzech kwartałach tego roku 21,6 mld złotych, czyli o 13 procent mniej niż przed rokiem. Nadal obserwujemy zwiększone zainteresowanie factoringiem bez regresu, co - zdaniem Polskiego Związku Faktorów - można tłumaczyć rosnącym zainteresowaniem przedsiębiorców usługą eliminującą ryzyko braku zapłaty.

- *Wbrew kryzysowi zainteresowanie factoringiem rośnie* – skomentował te dane Krzysztof Kuniewicz, dyrektor zarządzający Bibby Financial Services Sp. z o.o.

Źródło: Polski Związek Faktorów

Trzeci kwartał to dalsze prowadzenie – z wynikiem 31,14 procent – ING Commercial Finance w łącznym obrocie firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów. Podobnie jak przed trzema miesiącami drugie miejsce zajęła firma Pekao Faktoring, która wypracowała wynik 16,30 procent. Zmiana nastąpiła natomiast na trzeciej pozycji, na którą wskoczył Polfactor z udziałem 13,64 procent. Coface Poland Factoring spadł natomiast na czwarte miejsce osiągając wynik na poziomie 13,24 procent.

FAKTORZY	Obroty narastająco IIIQ 2008		Obroty narastająco IIIQ 2009		Udział w rynku rok do roku	Udziału w rynku różnica kwartalna
	obroty w mln PLN	% udział w rynku	obroty w mln PLN	% udział w rynku	zmiana %	zmiana %
Arvato Services Polska	841,9	3,38%	806,7	3,73%	0,35%	-0,30%
Bibby Financial Services	609,0	2,44%	593,0	2,74%	0,30%	0,17%
BZ WBK Faktor	1304,6	5,23%	1089,0	5,04%	-0,20%	-0,20%
Coface Poland Factoring	2131,0	8,55%	2861,1	13,24%	4,69%	0,26%
Fortis Commercial Finance	537,0	2,15%	402,0	1,86%	-0,29%	-0,21%
Ifis Finance	455,0	1,83%	615,2	2,85%	1,02%	-0,24%
ING Commercial Finance	10225,1	41,03%	6731,1	31,14%	-9,88%	0,19%
Pekao Faktoring	3894,0	15,62%	3523,4	16,30%	0,68%	-0,02%
Polfactor	2563,5	10,29%	2948,9	13,64%	3,36%	1,06%
SEB Commercial Finance	2166,0	8,69%	1991,0	9,21%	0,52%	-0,59%
* Inne	154,0	0,62%	50,7	0,23%	-0,38%	-0,12%

Źródło: Polski Związek Faktorów

Faktorzy jednak starają się optymistycznie oceniać sytuację. Przez lata obroty polskich firm factoringowych zrzeszonych w PZF rosły nawet po kilkadziesiąt procent rocznie.

- W 2008 roku faktorzy zanotowali blisko 33 mld zł obrotu. To o 75 procent więcej niż w 2007. Rok 2007 zamknęły zaś sumą prawie 19 mld zł. Był to wzrost o 37 procent w porównaniu do 2006 roku! Oznacza to, że już po trzech kwartałach tego roku, roku rządzonego ponurymi wiadomościami z rynku i ogólnoświatowym kryzysem, faktorzy osiągnęli obrót o ponad 14 procent większy niż w całym 2007 roku! - wylicza Krzysztof Kuniewicz, dyrektor zarządzający Bibby Financial Services. - Zatem nazywając rzeczy po imieniu, nie powinniśmy mówić o spadku obrotów, ale o zwolnieniu dynamiki wzrostu. Używając sportowej metaforyki, nie przeskoczyliśmy najwyżej zawieszanej poprzeczki, ale wciąż mamy rekord.

IV kwartał: co nas czeka?

Mirosław Jakowiecki podkreśla, że oszacowanie wyników branży faktoringowej za rok 2009 jest nadal bardzo trudne. Przewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów jest jednak dobrej myśli.

- Pozostajemy optymistami, ponieważ odczuwamy rosnące zainteresowanie naszymi usługami – skomentował wyniki za trzeci kwartał. - Ostatnie miesiące bieżącego roku będą decydujące. Szacujemy, że obroty firm faktoringowych będą ostatecznie zbliżone do roku ubiegłego.

Eksperci branży ostrożnie podchodzą do prognoz na IV kwartał.

- Dla całego rynku faktoringowego wszystkie z trzech pierwszych kwartałów roku 2009 były słabsze w porównaniu do analogicznych okresów roku poprzedniego. Na tej podstawie trudno przedstawić jednoznaczną prognozę dla kwartału czwartego – przyznaje Dawid Naglik, dyrektor Obszaru Usług Finansowych arvato services Polska, wiceprzewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów.

Według Dawida Naglika, obroty powinny przestać spadać. Koniec roku to dobry czas dla firm, które finansują się faktoringiem.

Ostatnie trzy miesiące roku są dla wielu przedsiębiorstw najlepszym okresem na rozwijanie biznesu, co z pewnością wpłynie na poprawę ich sytuacji finansowej – czytamy w raporcie firmy Coface Poland dotyczącym upadłości po trzecim kwartale tego roku. - Sprzedaż w przedsiębiorstwach korzystających z finansowania poprzez faktoring będzie się stopniowo odbudowywała, a wraz z nią będą rosły obroty faktorów – twierdzi Jarosław Jaworski, prezes Coface Poland Factoring.

Wzrost sprzedaży w IV kwartale prognozuje również Agnieszka Broniecka, specjalista ds. marketingu Polfactor: *Branża faktoringowa powinna nieco przyspieszyć. Związane jest to ze zbliżającym się okresem Bożego Narodzenia, dodatkowymi zakupami i dodatkowym zaopatrzeniem firm, które tradycyjnie swój szczyt sprzedaży mają pod koniec roku.*

Lepsza sytuacja niektórych branż dotkniętych kryzysem daje szansę na zwiększone wyniki pod koniec tego i na początku przyszłego roku.

Spółka Polfactor, jedna z wiodących firm faktoringowych w Polsce, została utworzona przez BRE Bank i Intermarket Bank AG w 1995 roku.

- ✓ Lider na polskim rynku w faktoringu z regresem.
- ✓ 3-ci faktor na polskim rynku faktoringu (Polski Związek Faktorów)
- ✓ Wyróżnienie w kategorii „Najlepsza oferta faktoringowa” w rankingu Gazety Finansowej opublikowanej we wrześniu 2009 roku.
- ✓ Polfactor SA oferuje usługi faktoringu krajowego i eksportowego, z regresem i z przejęciem ryzyka wypłacalności odbiorcy oraz gwarancje importowe.

– *W branży stalowej, która tradycyjnie zajmuje znaczące miejsce w portfelu klientów firm faktoringowych, pojawiają się pierwsze symptomy stabilizacji, w czym należy upatrywać pozytywnego wpływu na wyniki faktorów. Ponadto pojawia się także popyt na faktoring w branżach innych niż tradycyjne, takich jak IT czy spożywcza* – powiedział Jarosław Jaworski, prezes Coface Poland Factoring. – *Sytuacja takich branż jak przemysł spożywczy, farmaceutyczny czy budownictwo drogowe jest znacznie lepsza* – mówił z kolei Radosław Drózd, dyrektor do spraw sprzedaży BZ WBK Faktor.

Ponadto eksperci przyznają, że najgorszy czas dla faktoringu mamy już za sobą, a przyśpieszająca gospodarka napędzi rynek.

– *Sądzę, że w IV kwartale odnotujemy przyrost obrotów, który spowodowany będzie poprawieniem się sytuacji gospodarczej po głębokiej recesji* – mówi Małgorzata Połok, dyrektor Wydziału Marketingu i Projektów Strategicznych Pekao Faktoring.

– *Sektor usług faktoringowych największy regres ma już za sobą i w IV kwartale, wraz ze wzrostem gospodarczym Polski, wyniki branży powinny się poprawiać* – powiedział Jarosław Jaworski, prezes Coface Poland Factoring.

Potwierdza to również Radosław Drózd, dyrektor do spraw sprzedaży BZ WBK Faktor, który stwierdził, że notowany obecnie w Polsce dodatni PKB sprzyja rozwojowi faktoringu. – *W efekcie coraz więcej podmiotów gospodarczych korzysta z usług faktoringowych* – mówi Radosław Drózd podkreślając jednocześnie, że to, jak branża poradzi sobie w przyszłości, będzie przede wszystkim zależało od stanu gospodarki.

Kolejnym bodźcem ku wzrostom obrotów faktoringu będzie również - zdaniem Małgorzaty Połok z Pekao Faktoring - zwiększone zainteresowanie tego rodzaju usługą.

– *Kolejną przyczyną wzrostu może być coraz większa świadomość potencjalnych klientów. Dotychczas, według panujących opinii, faktoring był drogim produktem. Tymczasem jest on porównywalny w kosztach z kredytem* – mówi Połok.

Jej zdanie podziela przewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów Mirosław Jakowiecki, który przyznał, że rosnące zainteresowanie usługami factoringowymi jest już odczuwalne.

– *Ograniczenie dostępności do kredytów, brak zaangażowania banków w nową akcję kredytową i odnawiania części kredytów krótkoterminowych skłania przedsiębiorców do poszukiwania takich źródeł finansowania obrotu gospodarczego jak faktoring* – twierdzi Radosław Drózd z BZ WBK Faktor.

Zagrożeniem dla faktoringu będą natomiast limity kredytowe. Możliwość uzyskania przez firmę faktoringu ogranicza polityka firm ubezpieczających obrót gospodarczy.

– *Zmniejszając ryzyko swojej działalności coraz częściej nie nadają one limitów kredytowych odbiorcom. Jeżeli z kolei nie otrzymamy limitów dla odbiorców, to często nie możemy zrealizować transakcji faktoringowej. Problem dotyczy zwłaszcza faktoringu z przejęciem ryzyka, gdzie przedsiębiorca oczekuje zmniejszenia ryzyka prowadzonego biznesu* – tłumaczy Radosław Drózd.

Problem ten dostrzega także Jarosław Jaworski, prezes Coface Poland Factoring. – *Negatywny wpływ na wyniki faktoringu będzie mieć w dalszym ciągu obniżanie limitów kredytowych powodujące spadek sprzedaży klientów i niższe obroty w faktoringu pełnym* – mówi Jaworski.

Wśród zagrożeń mogących pośrednio wpłynąć na rynek usług faktoringowych mogą być ponadto dalsze upadłości w IV kwartale. *Możliwe jest dalsze pogorszenie kondycji lub upadek firm, które utraciły główne źródło przychodów poprzez utratę zamówień* – czytamy w raporcie firmy Coface Poland dotyczącym upadłości po trzecim kwartale tego roku.

– *Spektakularne upadłości dużych zakładów pociągają za sobą spadek produkcji u dziesiątek małych i średnich kooperantów* – wyjaśnia z Michał Kinkel z AOW Faktoring.

Jak więc rysuje się rynek usług faktoringowych na koniec roku 2009?

- *Polfactor jest w tym roku w o tyle dobrej sytuacji, że posiada stosunkowo dobrze rozproszony portfel klientów reprezentujących różne branże. Dlatego też jesteśmy przekonani, że nasz wynik roczny będzie lepszy niż wynik całej branży faktoringowej w 2009 roku* – prognozuje Agnieszka Broniecka.

Dobry kwartał zapowiada także Coface Poland Factoring: - *W czwartym kwartale 2009 roku spodziewamy się utrzymać poziom wzrostu obrotów na poziomie nie niższym niż przez poprzednie dziewięć miesięcy tego roku* – przyznał Jarosław Jaworski, prezes firmy.

Eksperci przyznają, że IV kwartał powinien być lepszy, lecz jednak nie tak dobry jak w zeszłym roku – *Należy pamiętać, że w 2008 roku faktorzy zrealizowali najwyższe obroty w historii. Dynamika firm należących do Polskiego Związku Faktorów wynosiła 75 procent rok do roku, a cały rynek faktoringowy rozwijał się w tempie 56 procent. Trudno więc spodziewać się kolejnego rekordu w okresie spowolnienia gospodarczego* – twierdzi Radosław Drózd z BZ WBK Faktor.

- *Moim zdaniem zostanie zatrzymana dynamika spadku lecz z pewnością nie uda się osiągnąć wyników ubiegłorocznych* – mówił z kolei Dawid Naglik z arvato services Polska.

Michał Kinkel, prezes AOW Faktoring, szacuje z kolei, że obroty faktorów niezależnych i niezrzeszonych w Polskim Związku Faktorów wyniosą na koniec roku 2009 około 1,5 mld zł. W roku 2010 możliwy jest natomiast powrót obrotów do poziomu sprzed roku – do 2 mld zł.

Rok 2010: wierzymy, że przyszłość zaskoczy pozytywnie

W roku 2010 znów nastąpi wzrost w branży – twierdzi zdecydowana większość ekspertów. Według prognoz, obroty firm faktoringowych będą wyższe o 5-10 procent w porównaniu do roku 2009. Jeżeli gospodarka mocno przyspieszy, to możliwy jest nawet wzrost 30-procentowy.

Tempo wzrostu uzależnione będzie od sytuacji gospodarczej. – *Nie należy spodziewać się powrotu całej gospodarki na ścieżkę pięć, sześcioprocentowego wzrostu. Spodziewam się przyrostu PKB na poziomie jednego, dwóch procent* – mówi Dawid Naglik, wiceprzewodniczący Komitetu Wykonawczego Polskiego Związku Faktorów.

– *Jeśli gospodarka znacząco przyspieszy, to możliwy jest wzrost nawet o 25-30 procent. To dość optymistyczna prognoza, ale prawdopodobna, jeżeli skończy się kryzysowe podejście do ryzyka.* Takie

wzrosty przecież występowały rok czy dwa lata temu – uważa Krzysztof Kuniewicz, dyrektor zarządzający Bibby Financial Services. – W przypadku mniej korzystnej sytuacji możemy spodziewać się wzrostu w okolicach 5-10 procent.

Ku pięciu, czy dziesięcioprocentowemu wzrostowi skłania się również Jarosław Jaworski z Coface Poland Factoring: 2010 rok będzie okresem stabilnego wzrostu branży usług faktoringowych.

Według Agnieszki Bronieckiej z Polfactor, rynek faktoringowy zacznie rosnąć, ale dopiero od drugiej połowy 2010 roku.

Ważnym czynnikiem określającym tempo wzrostu, będzie również sytuacja poszczególnych branż finansujących się poprzez faktoring.

– Dla samego faktoringu istotna będzie przede wszystkim sytuacja w branżach mocno uzależnionych od finansowania faktoringowego, takich jak budownictwo, dystrybucja stali, części i akcesoria samochodowe, meblarstwo. Perspektywy dla tych segmentów gospodarki, przynajmniej na przyszły rok, z pewnością nie należą do najlepszych – zaznacza Dawid Naglik. Według niego, przyszły rok będzie lepszy od kryzysowego roku 2009, ale nadal nie uda się dojść do rekordowych wyników z 2008 roku.

Lepszy rok zapowiada także Małgorzata Połok z Pekao Faktoring: W roku 2010 obroty zbliżą się do wyniku z roku 2008.

Eksperti rynku zaznaczają jednocześnie, że banki nadal mogą ograniczać akcję kredytową.

– Spowoduje to, że firmy będą miały problemy z dostępem do pieniądza – mówi Agnieszka Broniecka, specjalista ds. marketingu Polfactor. – Jak wiele firm skorzysta z faktoringu zależy będzie od ich kondycji finansowej oraz od stanu ich portfela należności, bowiem w czasie podwyższonego ryzyka na rynku również firmy faktoringowe zaostrzają swoje kryteria oceny.

Są też czynniki, które mogą spowolnić rozwój branży. - Z punktu widzenia faktorów najistotniejszą zmianą będą narastające opóźnienia w płatnościach oraz coraz większe ryzyko braku zapłaty za wykupywane faktury. Wydaje się, że w przyszłym roku dostęp do faktoringu będzie o wiele bardziej niż dotychczas uzależniony od branży, w której działa przedsiębiorca. Znalezienie się w branży uznanej za ryzykowną czy mocno dotkniętą kryzysem, może nawet całkowicie odciąć dostęp do factoringu - uważa Michał Kinkel z AOW Faktoring. – Dodatkowo eksporterzy będą przeżywać kłopoty spowodowane ograniczeniami popytu w Europie Zachodniej i USA. Oba te rynki w roku 2010 według prognoz dopiero rozpoczną ewentualne wychodzenie z recesji a to wiąże się z dalszym wysokim odsetkiem upadłości przekładający się na wzrost ryzyka handlowego. Przyhamuje to rozwój faktoringu eksportowego.

Przegląd firm faktoringowych

AOW Faktoring

Firma – występująca wcześniej pod nazwą Agencja Obrotu Wierzytelnościami "Kinkel i Masłowski" – została założona w roku 1993. Działalność AOW ograniczała się początkowo do pośrednictwa przy sprzedaży wierzytelności oraz windykacji. Od roku 2002 firma postanowiła skupić się na świadczeniu usług faktoringowych, kierując swoją ofertę przede wszystkim do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W związku ze zmianą „specjalizacji” nazwa firmy została zmieniona na AOW Faktoring.

Polfactor

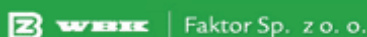
Spółka Polfactor została utworzona przez BRE Bank i Intermarket Bank AG w 1995 roku i jest jedną z najdłużej działających w branży. W 2008 roku firma zrealizowała obroty w wysokości 3451 mln złotych. Polfactor S.A. jest członkiem międzynarodowej sieci faktorów - Factors Chain International, która zrzesza 236 członków z 63 krajów. Firma posiada swoje oddziały w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu, Katowicach, Krakowie, Wrocławiu, Olsztynie i Łodzi.

arvato services Polska

Arvato services Polska wchodzi w skład grupy arvato AG, która jest częścią międzynarodowego koncernu medialnego Bertelsmann AG. Firma, oprócz świadczenia usług finansowych (w tym faktoringu), oferuje również pomoc w zakresie zarządzania bazami danych, korespondencji masowej, wysyłki i dystrybucji produktów, telefonicznej obsługi klientów oraz prowadzenia programów lojalnościowych. Arvato services Polska posiada certyfikat ISO 9001:2000 w zakresie przetwarzania i zapewnienia bezpieczeństwa baz danych, druku cyfrowego oraz przygotowania i wysyłki korespondencji masowej w siedzibie głównej w Plewiskach oraz konfekcjonowania i wysyłki towarów handlowych w centrum usługowo-logistycznym w Błoniu. Firma jest członkiem Polskiego Związku Faktorów, należy również do Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Stowarzyszenia Marketingu Bezpośredniego.

Bibby Financial Services

Spółka jest jedną z trzech grup działającej od 1807 roku brytyjskiej firmy Bibby Line Group Ltd. W Polsce firma jest obecna od czerwca 2002 roku, posiada swoje oddziały w Warszawie, Poznaniu i Katowicach, które obejmują swoim zasięgiem cały kraj. Niezależna od banku firma kieruje swoje usługi finansowe do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Bibby Financial Services należy do Polskiego Związku Faktorów oraz największego międzynarodowego zrzeszenia faktorów International Factors Group.

BZ WBK Faktor

Spółka jest zależnym podmiotem Banku Zachodniego WBK S.A. Działa na rynku usług finansowych, które świadczy poprzez sieć oddziałów banku na terenie całego kraju, od 2003 roku. Faktor kieruje swoją ofertą zarówno do małych i średnich, jak i dużych przedsiębiorstw: do firm produkcyjnych, handlowych i usługowych, prowadzących sprzedaż z odroczoneymi terminami płatności. Firma jest członkiem międzynarodowej organizacji faktorów International Factors Group, należy również do Polskiego Związku Faktorów.

Coface Poland Factoring

Coface Poland Factoring należy do grupy Coface Holding, wchodzącej w skład grupy bankowej Natixis. Coface posiada swoje oddziały w 65 krajach, a poprzez sieć firm partnerskich CreditAlliance obecny jest w 96 krajach. Do Polski firma weszła w roku 1992. Właścicielem Coface Poland Factoring jest towarzystwo ubezpieczeniowe Coface Austria Kreditversicherung AG. Spółka została członkiem Polskiego Związku Faktorów w roku 2007.

Fortis Commercial Finance

Firma – należąca do grupy FORTIS – działa na rynku usług finansowych od grudnia 2004 roku. Właścicielem spółki jest Fortis Commercial Finance Holding NV. Fortis Commercial Finance posiada swoje spółki w 12 krajach Europy. W Polsce firma uruchomiła biura handlowe w Katowicach, Gdyni, Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu. Swoją ofertę kieruje do wszystkich dużych, średnich i małych przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych prowadzących sprzedaż na zasadzie odroczonego terminu płatności. Firma jest członkiem Polskiego Związku Faktorów.

Ifis Finance

Spółka została założona w 1999 roku w ramach Grupy FIAT w Polsce. Początkowo – pod nazwą Fiat Finance Polska S.A. – oferowała swoje usługi podmiotom z sektora automotive. W roku 2003 nastąpił podział Fiat Finance Polska na trzy podmioty – jednym z nich była firma Fidis Faktoring Polska. Trzy lata później komplet udziałów w Fidis wykupuje włoski bank wyspecjalizowany w usługach faktoringu Banca IFIS. Spółka IFIS Finance przystąpiła Polskiego Związku Faktorów w roku 2008.

ING Commercial Finance Polska S.A.

Firma, działająca niegdyś pod nazwą Handlowy - Heller S.A., jest najstarszą spółką faktoringową w Polsce. Wśród klientów firmy znajdują się zarówno osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, małe i średnie firmy, jak i duże międzynarodowe koncerny. ING Commercial Finance Polska S.A. należy do takich organizacji jak: Polski Związek Faktorów, Factors Chain International oraz International Factors Group.

Pekao Faktoring

Firma jest jedną z najstarszych spółek faktoringowych w Polsce, swoją działalność rozpoczęła po przekształceniu Wschodniego Towarzystwa Inwestycyjnego w grudniu 1998 roku. Pekao Faktoring wchodzi w skład Banku Pekao S.A., który należy do międzynarodowej grupy kapitałowej UniCredit Italiano. Należy m.in. do dwóch Międzynarodowych Federacji Faktoringowych: International Factors Group i Factors Chain International, jest również członkiem i założycielem - Polskiego Związku Faktorów oraz członkiem Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych - Lewiatan.

SEB Commercial Finance

W Polsce firma pojawiła się we wrześniu 2004 roku jako GMAC Commercial Finance Sp. z o.o. W lipcu 2008 roku SEB Group nabył wszystkie udziały w GMAC Commercial Finance Sp. z o.o., zaś we wrześniu zarejestrowana została zmiana nazwy na SEB Commercial Finance Sp. z o.o. Grupa SEB oferuje usługi bankowe na całym świecie, m.in. w Szwecji, Niemczech, krajach bałtyckich (Estonia, Litwa i Łotwa) oraz w Polsce, Ukrainie i Rosji. Posiada biura również w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji czy Chinach. Jest członkiem międzynarodowego zrzeszenia firm faktoringowych International Factors Group oraz Polskiego Związku Faktorów zrzeszającego największe spółki faktoringowe działające na polskim rynku.